

OZNAČAVANJE PODRTINA

U NUŽDI

Mr. Krešimir Baljak, dipl. ing.
Mr.sc. Zvonimir Lušić, dipl.ing.

Pomorski Fakultet Sveučilišta u Splitu
Zrinsko-Frankopanska 38
21000 Split
kbaljak@pfst.hr
zlusic@pfst.hr

Sažetak

Suvremena povijest pomorstva nažalost bilježi povećanu učestalost pomorskih nezgoda čija je posljedica u stvaranju novih opasnosti po odvijanje pomorske plovidbe. Prema dosadašnjoj praksi, podrtine brodova u svijetu označavale su se kardinalnim, lateralnim ili oznakama usamljenih opasnosti. U cilju unifikacije označavanja podrtina u nuždi Međunarodna udruga svjetioničarskih službi (International Association of Lighthouses Authorities – IALA) pokrenula je pilot projekt označavanja takve vrste opasnosti. Rezultat projekta nova je plutajuća oznaka, čiji izgled i osobitosti omogućavaju njeno lako uočavanje na moru.

Ključne riječi: podrtine, označavanje, uočavanje.

Summary

Enhancement of maritime traffic accidents is an integral part of today shipbuisness. Such newly created wrecks are considered as a new peril to normal maritime traffic activities. According to todays practice, ship wrecks has been marked with cardinal or lateral buoys, although it is recognized that some of the authorities are deploying isolated danger marks. In order to improve uniformity of the marking of the shipwrecks in emergency situatons, International Asocciation of Lighthouses Authorities (IALA) has developed new project regarded to such marking. The final result is creation of new buoy, which can easiliy be identified and recognized at sea.

Key words: wrecks, marking, recognizing.

1. Uvod

Introduction

Označavanje podrtina u nuždi podrazumjeva žurno postavljanje prikladne oznake što bliže poziciji podrtine. Postavljena oznaka trebala bi biti takvih osobitosti, da je pomorci na brodu ne mogu zamijeniti s nekom drugom postojećom oznakom. Označavanje provodi se privremeno, obično za razdoblje od jednog do tri dana. Nakon tog razdoblja pretpostavlja se udovoljavanje uvjeta za postavljanje trajne oznake bilo koje vrste.

Pomorci se o postavljanju oznake podrtine u nuždi obaviještavaju putem Pomorskih sigurnosnih informacija (*Maritime Safety Information – MSI*), koristeći primjerice Svjetsku službu navigacijskih upozorenja (*World Wide Navigation Warning Service – WWNWS*). Budući da takva oznaka nije trajnog karaktera, već se mijenja trajnom oznakom, pretpostavlja se njeno uklanjanje prije objave redovitih Oglasa za pomorce (*Notices To Mariners – NTM*) [1].

2. Osobitosti oznake podrtina u nuždi

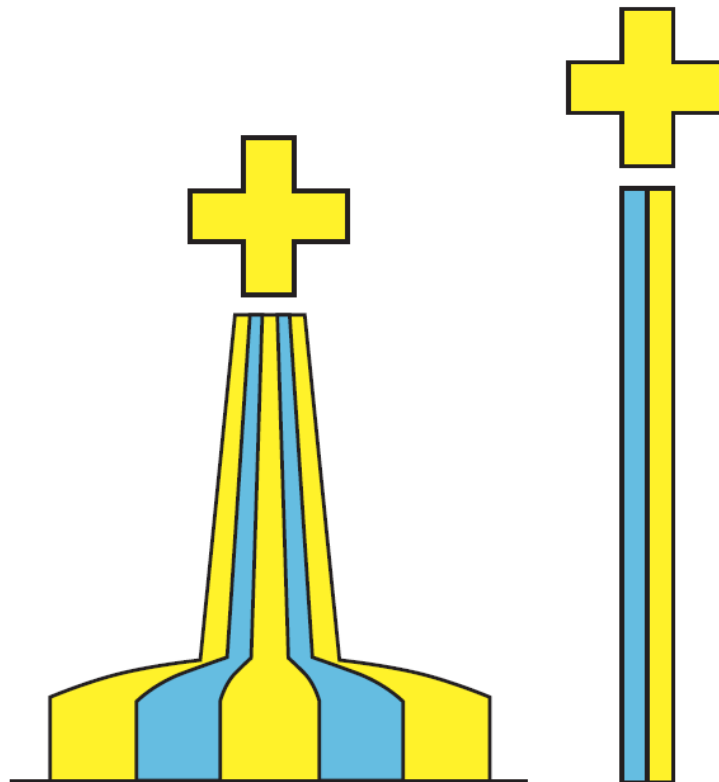
Emergency wreck buoy characteristics

Plutajuća oznaka podrtine u nuždi mora osigurati visoku razlučivost i prepoznavanje na moru bilo vizualno, ili uz pomoć radara. Obveza njenog postavljanja je najbliže moguće samoj podrtini, ili kako to okolnosti dopuštaju.

Prema IALA preporukama plutajuća oznaka podrtine u nuždi neće se uklanjati dok se [2]:

- pomorci ne upoznaju sa opasnošću od podrtine (preko MSI poruka),

- ne utvrdi točan položaj i slobodna dubina iznad podrtine i
- ne označi trajnom oznakom ili oznakama.

Slika 1. Plutajuća oznaka podrtine u nuždi
Emergency wreck marking buoy

IZVOR: *Guidelines on Implementation of Emergency wreck buoy*, IALA, Saint Germaine en Laye, 2009.

Osobitosti oznake podrtine u nuždi(slika 1) su [1]:

- plutača čunjastog ili štapnog oblika,
- obojanost vertikalnim prugama jednakih dimenzija žute i plave boje (najmanje četiri, a najviše osam pruga),
- opremljenost bljeskajućim plavim i žutim svjetlom dometa od najmanje 4M (ili drugačije, u ovisnosti o lokalnim potrebama), uz razdoblje tame od 0,5s (npr. P 1s +0,5s + Ž 1s + 0,5s = 3s),
- sinhroniziranost rada kod primjene dvije ili više oznaka nad istom podrtinom,
- opremljenost Racon oznakom „D“ i/ili uređajem Automatskog identifikacijskog sustava (*Automated Identification System – AIS*),
- vršna oznaka, ako je postavljena, mora biti vertikalno postavljen žuti križ.

Uvedena oznaka još uvijek se testira u sklopu pilot projekta kojim rukovodi IALA Odbor za upravljanje plovidbom (*Navigation Management Committee*) [3]. Završetak testiranja i odluka o prihvaćanju i implementiraju oznake u međunarodnim standardima očekuje se tijekom 2010 [2].

3. Zaključak

Conclusion

Uspješna implementacija nove oznake za žurno označavanje podrtina, odnosno označavanje u nuždi, ovisna je o brzini njezinoga postavljanja. Naime, kratkoročnost korištenja takve oznake nalaže ubrzan postupak postavljanja oznake i naknadno obavješćavanje pomoraca o neposrednoj opasnosti. U tom cilju, uspješna implementacija oznake u Republici Hrvatskoj mora biti osigurana od strane Plovput-a, nalažući tijesnu suradnju s Lučkim kapetanijama i njihovim Ispostavama na poslovima postavljanja oznake. Drugim riječima, pravno bi valjalo urediti mogućnost postavljanja takve oznake od strane Lučke kapetanije, odnosno njezine Ispostave, s obzirom na njihovu obvezu žurnog pojavljivanja na mjestima nezgode radi utvrđivanja okolnosti i činjenica, te samog pružanja pomoći unesrećenima.

Literatura

References

[1] *Guidelines on Implementation of Emergency wreck buoy*, IALA, Saint Germaine en Laye, 2009.

[2] *Recommendation O-133*, IALA, Saint Germaine en Laye, 2009.

[3] www.iala.org